

ΜΙΑ ΧΟΡΕΥΤΡΙΑ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ

Η ΘΕΟΔΩΡΑ

Η στάσις του Νίκα. Τά παράκοντα των Πρασίνων. Όπου ο λαός μαινεται κατά του αυτοκράτορος! Μία εμφάνισις του Ίουστινιανού στον Ίπποδρόμο. Αποδοκιμασίαι και Ύβρεις. Όπου ο Ίουστινιανός σκέπτεται να φύγη. Η ανδρική στάσις τής Θεοδώρας. Η άσχημη του Ίπποδρόμου. 50 000 πτώματα! Η έκδιξις τής αυτοκρατειρας. Ο θάνατός της κ.τ.λ.

Η Θεοδώρα δειχθηκε καθ' όλα άνταξία του υπεράκοντου άξιώματος στο όποιο τήν ανέβασε ο δεσπότης του Ίουστινιανού. Ύπεροχη ύπήρξε ή στάσις της κατά τήν περιφημη «στάσι του Νίκα», ή όποία λίγο έλειψε ν' ανατρέψη τόν Ίουστινιανόν. Η στάσις αυτή, όφειλομένη στάς διενέξεις των Πρασίνων και των Βενέτων, ξεσπάσθη ως εξής :

Στίς 11 Ίανουαρίου 532, Κυριακή, θά λάβαιναν χώρα μεγάλοι ιππικοί άγώνες στον Ίπποδρόμο. Ο αυτοκράτορας παρίστατο σ' αυτούς και τό πλήθος είχε συρρεύσει κατά χιλιάδες. Τίς προηγουμένους ήμέρας πολλοί πολίτες άνήκοντας στο κόμμα των Πρασίνων είχαν δολοφονηθή μυστηριωδώς. Οι Πράσινοι ισχυρίζοντο ότι οι δολοφόνοι ήσαν όργανα του μεγάλου αούάρχου Καλοσοδίου. Γι' αυτό, μόλις ένεφανίσθη στον Ίπποδρόμο ο αυτοκράτορας περιτοχιζόμενος από τους αλλήλους του, έξέπασαν σέ άγριες κραυγές, ή όποιες είχαν κάποιο χαρακτηρισμό αποδοκιμασίας. Η κραυγή αυτές εξακολούθησαν καθ' όλη τήν διάρκεια των Ίπποδρομών. Στο τέλος μάλιστα ο Ίουστινιανός, ξερογυμένος, διάταξε ένα κήρυκα να τους ρησθή τή έχουν και φωνάζουν.

Οι Πράσινοι, που στην άρχή από σεβασμό προς τόν αυτοκράτορα, διενέτησαν άοριστος τό παράκοντο τους, άκούοντας τόν κήρυκα, έπήλυν άθροος. Παρεπονέθησαν ότι καταδικάοντο άμελιπώς από τους άξιωματούς του πρώτους και ότι τους είχαν άποκλείσει από τήν έξουσία και τήν αλήη. Έπειτή τή στιγμή όμως μπήκαν στη μέση και οι Βενέτοι, και με τίς κραυγές τους ύπο στήλην τό λόγια του αυτοκρατορικού κήρυκος.

— Άνθρωποι για κρέμασμα, φώναξαν, βλάστημο, έχθροι του θεού, δέν θά σπαράσσει !...

— Άν ο αυτοκράτορ, φώναξαν, άντιλέγοντας οι Πράσινοι, μάς διατάξει να σπαράσσουμε, θά σπαράσσουμε, μά θά τό κάνομε παρά τή θέλησί μας...

Και, προσθέτοντας σέ λίγο : «Χαίρετε, Δυναστοννή! Ίδού σύ νεκρά! Χαίρετε όλοι σας!... Θί έπονιδωθήμ...» οι Πράσινοι άπεκρίσαν εν σήμετι από τόν Ίπποδρόμο.

Αυτό ήταν μία θανάσιμη προσβολή κατά του προσώπου του αυτοκράτορος. Γι' αυτό έπανε βη άμέσως ο στρατός και μέσα στο πανδαιμόνιο που είχε δημιουργηθή, κατώρθωσε να συλλάτη μερικούς από τους ταραξίους. Τέσσερες άπ' αυτούς έπρεμαστήσαν και τρείς έτυφλώσθησαν. Ένας από τους θανατωθέντας άνήκε στο κόμμα των Βενέτων. Αυτό έφθασε για νά ένώσει τά δυο αντίθετα ως έκείνη τή στιγμή κόμμα έναντίον τής Κυβερνήσεως.

Ο Ίουστινιανός θεώρησε τότε όρθόν να πνιή τήν έξέγερση διά τήν βίαις. Στίς 15 Ίανουαρίου λοιπόν, έξαπέστειλε κατά τών στασιαστών τους βαρβάρους στρατεύτας τής φρουράς του, υπό τας διαταγάς του στρατηγού Βελισσαρίου. Κατά τήν έπαλοδισα όμως σύγκρουση οι ταραξίαι αυτοί μισθοφόροι έκποικισήσαν τους ίερούς τής Αγίας Σοφίας, οι όποιοι φορτώντας τά ιερά τους άμικρα, είχαν βγή από τό ναό για νά χωρίσουν τους μαχομένους. Αυτό έθεωρήθη από τό φιλόδημο πλθυσμό του Βυζαντίου ως μία μεγάλη προσβολή κατά τής χριστιανικής θρησκείας. Και άμέσως από τό παρόντα κ' από τίς στήγες άρχισαν νά πέφτουν σά βροχή κατά των στρατιωτών τά κεραμίδια και ή πέτρας. Η γυναίκες που είχαν ξεθεωσθή σ' αυτές ύπερβολικά, έλαβαν έναρμό μέρος στη σύγκρουση. Προβαλλόμενοι από παντού οι στρατιωτικές άρχισαν νά έπιχωρούν προς τ' άνάκτορα, ένδ ο λαός για νά έπισπείθη των άποσπένθεσί τους, έβραε φωτιά στά γειτονικά οίκήματα.

Έπί τρείς ήμέρας ή πυρκαϊά, βοηθουμένη από τό δυνατό άνε-

μο, προξένησε άνυπολόγιστες καταστροφές. Τό ένα τρίτο τής πόλεως άποτεφώθηκε. «Όσόντο μέσ' ή» τους κεινούς και τίς φλόγες, ή μάχη μεταξύ λαού και στρατού εξακολούθησεν.

Στίς 18 Ίανουαρίου, έστη ήμέρα τής στάσεως, ο Ίουστινιανός ο όποιος δέν είχε ποιμηθεί τήν προηγουμένη νύχτα, έπεχείρησε μία ύπερτατη προσάφθαια. Έπήγε από τό μυστικό διάδρομο του παλατιού στο αυτοκρατορικό θεαρείο του Ίπποδρόμου. Έκει διάταξε ν' άνοιξουν όλες τίς πόρτες στο λαό, στον όποιο ο Ίουστινιανός παρουσιάσθησε κρατώντας στά χέρια του τό εταγγέλιο. Ύποσχέθηκε να τους συχαρή όλους άν οι στασιασται κατέβησαν τά όπλα. Μά, άντι έλλης άπαντήσεως ο λαός άρχισε νά φωνάζη : «Ψεύθη! Γάίθαρε! Ύβρίαις!...» και νά ρίχνη πέτρας κατά του αυτοκρατορικού θεαρείου. Αυτό άνάγκασε τόν αυτοκράτορα ν' άποχωρήση κινή κινός.

Άμέσως, μόλις γέφυσε σ' άνάκτορα άρχισαν νά φορτώνουν τους αυτοκρατορικούς θησαυρούς στά πλοία. Ο Ίουστινιανός έσκόπευε να φύγη διά θάλασση. Όσοσο σνεμαρότησε ένα τελευταό συμβούλιο στο όποιο έλαβον μέρος οι πατοί του στρατηγού Βελισσαρίου, Μουνδος, Κωνσταντιόλος, Βρασιλίδης και μερικοί άλλοι. Η Θεοδώρα επίσης συμμετέσχε σ' αυτό.

Κατά τήν τραγική ατή ήμέρα μόνο έσεινη έμενε άπόλητη. Ός τή στιγμή ατή δέν είχε πη άπόλη τίποτε, μά, άξφνα, μέσα στη γενική οσηπή, σημάθησε, και στρεφόμενη προς τους άνδρες με περιφρόνησι, τους ύπενηθουσε τό ύψηλά καθήκοντά τους τά όποια αυτοί ήθελαν νά έπισταλάξουν και θά φύγουν.

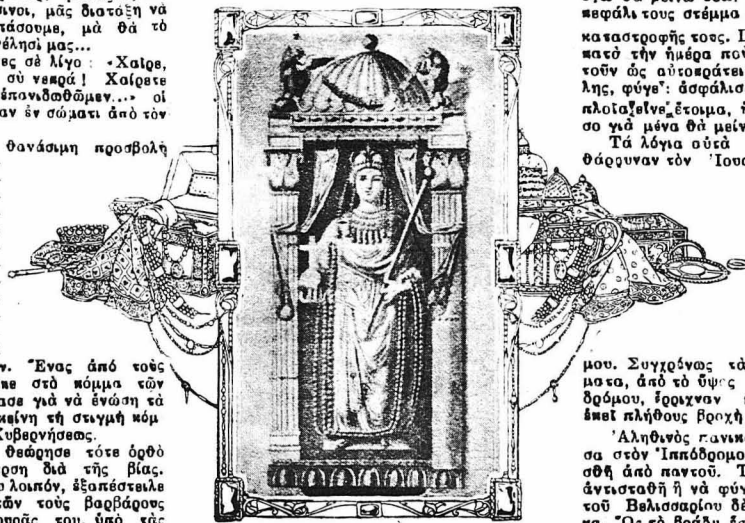
— Όταν δέν θά μένη, έλεε, άλλη έλπίς σωτηρίας από τή στιγμή θά μένω έδδ. Έκείνοι που φέρουν σέ πεφάλι τους στέμμο δέν πρέπει νά έταίον τής καταστροφής τους. Ποτέ δέν θά θάλησω νά έβω κατά τήν ήμέρα που θά πάθουν νά μέ γαιρε τούν ως αυτοκράτορον. Ήνυ, Καίσορ, άν θέλης, φύγε! άσφάλισε τους θησαυρούς σου, τό πλοιαίριό έτοιμα, ή θάλασσα άνοιχτή. Οσο για μένα θά μένω.

Τά λόγια αυτά τής αυτοκρατειρας, ένεθάρρυναν τόν Ίουστινιανόν και τους ομφοδλους του και τους έπαιναν ν' άλλάξουν άπο φάσεις. Άμέσως ο Βελισσαριός, μέσ' από τό έρωπια που κείνιζαν, ανέλαβε τήν έπίθεσι κατά των στασιαστών, ένδ ο Μουνδος με τους μισθοφόρους του, έπειθέντο έναντίον τους από τό μέρος του Ίπποδρόμου. Συγχρόνως τό αυτοκρατορικό στρατεύματα, από τό ύψος των θεαρείων του Ίπποδρόμου, έρριχναν κατά του σνεματόπρωμένου ίσως πλήθους βροχή από βέλη.

Άλλήθως γαινικός δημιουργήθηκε τότε μέσσα στον Ίπποδρόμο. Τό πλήθος είχε άποκλεισθή από παντού. Ταύ κάποιο έπεκρίσθησε ν' άνευσταθή ή να φύγη. Οι γέροι στρατιωτάι του Βελισσαρίου δέν χαρίζοντουσαν σ' αυτόνα. Ός τό βράδυ έαρχαν όποιον έβρισθε στά χέρια τους. Όταν τή νύχτα σταμάτησε ή σφαγή περισσότερες από πενήντα χιλιάδες πτώματα βρισπόντουσαν στον αίματοέροχτο Ίπποδρόμο.

Έτσι ή στάσις κατεπνιή. Αυτό όφειλεται που πάνταν στη Θεοδώρα. Γι' αυτό ή στάσις του Νίκα ήταν στη ζώη της μία ήμέρα κηρίση. Από τήν ήμέρα ατή, ή Θεοδώρα άπεκαλήθη ποιό πρόγματι ήταν, από τήν ήμέρα ατή άρχισαν να πνιή σπουδιότερο κ' από τόν Ίουστινιανόν ρόλο στη διοικήση τής αυτοκρατορίας.

Κατά τό είκοσιένα χρόνια κατά τά όποια έβασίλευε άνακατέθησε παντού : στή διοικήση, στην όποια διάκρυσε τους στρατευόμενούς της, στή διπλωματία, στήν πολιτική, στή θρησκεία. Κατά τό κληρίτεια της διάκρυσε και έπαινε τους παροάρχα, τους άρχιερείς, τους ύποαρχους και τους στρατηγούς. Ενόουθεσ τρομερά τους φίλους της, τους όποιούς άνέβαζε στά ύπεράκοντα

Η αυτοκράτειρα Θεοδώρα (Απεικάζο το ΣΤ' αιώνας)

Ίπποδρόμο.

Έτσι ή στάσις κατεπνιή. Αυτό όφειλεται που πάνταν στη Θεοδώρα. Γι' αυτό ή στάσις του Νίκα ήταν στη ζώη της μία ήμέρα κηρίση. Από τήν ήμέρα ατή, ή Θεοδώρα άπεκαλήθη ποιό πρόγματι ήταν, από τήν ήμέρα ατή άρχισαν να πνιή σπουδιότερο κ' από τόν Ίουστινιανόν ρόλο στη διοικήση τής αυτοκρατορίας.

Κατά τό είκοσιένα χρόνια κατά τά όποια έβασίλευε άνακατέθησε παντού : στή διοικήση, στην όποια διάκρυσε τους στρατευόμενούς της, στή διπλωματία, στήν πολιτική, στή θρησκεία. Κατά τό κληρίτεια της διάκρυσε και έπαινε τους παροάρχα, τους άρχιερείς, τους ύποαρχους και τους στρατηγούς. Ενόουθεσ τρομερά τους φίλους της, τους όποιούς άνέβαζε στά ύπεράκοντα

